

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล (วัดฟ้าหยาด)
ตำบลฟ้าหยาด อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร
The Performance of the Early Childhood Development
Center of Wat Fayard in Tambon Fayard in Yasothon's
Mahachanachai

วิภาวี เผ่าเพ็ง¹ ชวนคิด มะเสนา²
Wipawee Paopeng¹, Chuankid Masaena²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล (วัดฟ้าหยาด) ตำบลฟ้าหยาด อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร เปรียบเทียบความคิดเห็นการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล (วัดฟ้าหยาด) ตำบลฟ้าหยาด อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และข้อเสนอแนะการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล (วัดฟ้าหยาด) ตำบลฟ้าหยาด อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ตามมาตรฐานการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 120 คน ได้แก่ คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 19 คน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย จำนวน 92 คน และตำแหน่งอื่น ๆ ในเทศบาลตำบลฟ้าหยาด อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร จำนวน 9 คน ผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก รวมจำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 66 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.98 และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t การทดสอบค่า F และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล (วัดฟ้าหยาด) ตำบลฟ้าหยาด อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล (วัดฟ้าหยาด) ตำบลฟ้าหยาด อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร อายุต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตำแหน่ง แยกต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล (วัดฟ้าหยาด) ตำบลฟ้าหยาด อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร 1) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรดำเนินการให้มีมาตรฐานการจัดการศึกษาปฐมวัยเช่นเดียวกับ สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อื่น ๆ เพิ่มงบประมาณในการบริหารจัดการดำเนินงานให้เพียงพอ 2) ด้านบุคลากร ควรส่งเสริม สนับสนุนบุคลากรให้ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่และวิชาชีพ การบรรจุและแต่งตั้งให้บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นข้าราชการ สำหรับผู้ที่มีคุณวุฒิถูกต้องตามที่กำหนด มีการพัฒนาศักยภาพการ ปฏิบัติงาน อย่างต่อเนื่อง มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบเหมาะสมกับความสามารถ 3) ด้าน อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ควรจัดงบประมาณการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคาร อย่างเพียงพอ เครื่องเล่นควรได้รับการซ่อมแซมบำรุงรักษาให้ดีอยู่เสมอ มีความแข็งแรง 4) ด้าน วิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ควรมีหลักสูตรที่สามารถปรับให้มีความยืดหยุ่น ควรให้บุคลากร เข้ารับการฝึกอบรมให้มีความรู้ ในการบริหารงานวิชาการและการจัดกิจกรรมตามหลักสูตร มี การนิเทศงานอย่างสม่ำเสมอ 5) ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ควรมีการวางแผน การประชาสัมพันธ์งาน เพื่อให้เห็นความสำคัญกับเด็กปฐมวัยและกิจกรรมของศูนย์ฯ ควรให้มีการ พบปะแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะอย่างสม่ำเสมอ 6) ด้านการส่งเสริมเครือข่ายและการ พัฒนาเด็กปฐมวัย ควรมีการติดต่อประสานงานจัดกิจกรรมส่งเสริมเครือข่ายและการพัฒนาเด็ก ปฐมวัย มีการสรุปรายงานผลให้หน่วยงานต้นสังกัดและแสวงหาเครือข่ายใหม่ ๆ

คำสำคัญ : การดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล

Abstract

The research aimed to study and compare the states and recommendations on the performance of the early childhood development center (Wat Fayard) in Tambon Fayard in Yasothon's Mahachanachai. The population was 120. Ten key informants were used in the research. The research instruments were a five-rating scale questionnaire with a confidence value equivalent to .98 and an interview. Statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test, and content analysis.

The research findings were as follows.

1. The performance of the early childhood development center in the study was at a high level.

2. Considering a comparison of the opinions on the performance of the center in question, it was found that the subjects who were different in age had a different opinion with a statistical significance of 0.01. The subjects who had a different position had a different opinion with a statistical significance of 0.05. The subjects who had a different educational level had no different opinion.

3. The following were the recommendations. 1) On administration: the administration should be similar to that at other centers under the local administrative organizations; sufficient budget was to be allocated. 2) On personnel: personnel should be made aware of duties and responsibilities; working potential should be continuously improved and developed; tasks and responsibilities should be assigned according to one's competence. 3) On building, facilities and setting: these should be regularly maintained and taken care of. 4) On academic affairs and curricular activities: the curriculum should be flexible; training should be organized for the personnel; and supervision should be regular. 5) On participation and support: a plan should be properly made so that those concerned would realized the importance of children and center activities; view exchange should be regularly made. 6) On promotion and development of the early childhood development: there should be a coordination for the activities to promote the networks; reports should be given to the agencies concerned.

Keywords: The Performance, The Early Childhood Development Center

บทนำ

พระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2542 มาตรา 16 มาตรา 17 และมาตรา 18 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการ จัดการศึกษา เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 41 กำหนดให้องค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่น และมาตรา 15 กำหนดให้การจัดการศึกษามี 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ดังนั้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีสิทธิในการจัดการศึกษาได้ทั้งในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ยังมุ่งเน้นให้การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา มีความรู้ มีคุณธรรม มีจริยธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข แนวการจัดการศึกษาที่ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 : 13)

จากสภาพดังกล่าวผู้วิจัยจึงถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ที่การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล (วัดฟ้าหยาด) ตำบลฟ้าหยาด อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร เป็นสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลตำบลฟ้าหยาด อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร มีนโยบายในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กเล็กที่มีอายุตั้งแต่ 2-5 ขวบที่อยู่ในความดูแลให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับปฐมวัยในการศึกษาเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นไป ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาในกระบวนการจัดการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล (วัดฟ้าหยาด) ตำบลฟ้าหยาด อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมให้ได้มาตรฐานและประยุกต์ใช้สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล (วัดฟ้าหยาด) ตำบลฟ้าหยาด อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร
2. เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล (วัดฟ้าหยาด) ตำบลฟ้าหยาด อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล (วัดฟ้าหยาด) ตำบลฟ้าหยาด อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ตามมาตรฐานการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 19 คน ผู้ปกครองเด็ก จำนวน 92 คน และผู้ดำรงตำแหน่งอื่น ๆ ในเทศบาลตำบลฟ้าหยาด ประกอบด้วย นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี เลขานุการนายกเทศมนตรี ปลัดเทศบาล ผู้อำนวยการกองการศึกษา ผู้อำนวยการกองคลัง หัวหน้าสำนักปลัด เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน รวม 9 คน รวมประชากร 120 คน ผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก ประกอบด้วย นายกเทศมนตรี ประธานคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้อำนวยการกองการศึกษา และครูผู้ดูแลเด็กผู้แทนผู้ปกครอง รวมจำนวน 10 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย

1.1 อายุ

1.1.1 ต่ำกว่า 30 ปี

1.1.2 ตั้งแต่ 30-40 ปี

1.1.3 มากกว่า 40 ปี ขึ้นไป

1.2 ระดับการศึกษา

1.2.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

1.2.2 ปริญญาตรีขึ้นไป

1.3 ตำแหน่งในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล (วัดฟ้าหยาด) ตำบลฟ้าหยาด อำเภอ
มหาชนะชัย จังหวัดยโสธร

1.3.1 คณะกรรมการบริหาร ศพด./ครูผู้ดูแลเด็ก

1.3.2 ผู้ปกครองเด็ก

1.3.3 ตำแหน่งอื่นๆในเทศบาลตำบลฟ้าหยาด

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล (วัดฟ้าหยาด) ตำบลฟ้าหยาด อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ตามมาตรฐานการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น 6 ด้าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล

(วัดฟ้าหยาด) ตำบลฟ้าหยาด อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร แบ่งเนื้อหาเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามชนิดประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) เพื่อสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 6 ด้าน คือ 1) ด้านบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 4) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 5) ด้านการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน 6) ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิดข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล (วัดฟ้าหยาด) ตำบลฟ้าหยาด อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.98

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t-test การทดสอบค่า F-test และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

1. สภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็น ที่มีต่อสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล (วัดฟ้าหยาด) ตำบลฟ้าหยาด อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร อายุต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตำแหน่ง ต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล (วัดฟ้าหยาด) ตำบลฟ้าหยาด อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ดังนี้

ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรดำเนินการให้มาตรฐานการจัดการศึกษาปฐมวัยเหมือนกันกับ สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ ที่จัดการศึกษาในระดับปฐมวัย เพิ่มงบประมาณในการบริหารจัดการดำเนินงานให้เพียงพอ

ด้านบุคลากร ควรส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรให้ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่และวิชาชีพ การบรรจุและแต่งตั้งให้บุคลากรในศูนย์เด็กเป็นข้าราชการสำหรับผู้ที่มีความรู้ถูกต้องตามที่กำหนด ส่งเสริมให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ มีการพัฒนาศักยภาพ การปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างเหมาะสมตามความสามารถ มีคำสั่งที่ชัดเจน

ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย หากยังไม่มีพื้นที่ที่เหมาะสมในการ

ก่อสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแห่งใหม่ ควรจัดงบประมาณด้านการซ่อมแซมบำรุงรักษาให้เพียงพอและสอดคล้องกับสภาพความต้องการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการบำรุงรักษาเครื่องเล่นกลางแจ้งให้มีความแข็งแรงทนทานเหมาะสมกับการเล่นกลางแจ้งของเด็ก

ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ข้อเสนอแนะ ควรมีหลักสูตรที่สามารถปรับให้มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ เพื่อบริการสนับสนุนในการจัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมสัมมนาให้มีความรู้ความชำนาญในการบริหารงานวิชาการและการจัดกิจกรรมตามหลักสูตร ชุมชนหรือหน่วยงานอื่น ๆ ให้มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร มีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง มีการนิเทศงานจากหน่วยงานภายนอกอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มีแนวทางการดำเนินงานและกระบวนการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการผู้เรียนที่แท้จริง

ด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ควรมีการวางแผนประชาสัมพันธ์งานให้มีความสำคัญกับเด็กปฐมวัยและกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ระหว่างคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ ครูผู้ดูแลเด็ก และหน่วยงานที่กำกับดูแล อย่างสม่ำเสมอ และส่งเสริมให้บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญาของไทยหรือปัญหาท้องถิ่นจากปราชญ์ชาวบ้าน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัย เรื่อง การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล (วัดฟ้าหยาด) ตำบลฟ้าหยาด อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. สภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล (วัดฟ้าหยาด) ตำบลฟ้าหยาด อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครอง และเทศบาลตำบลฟ้าหยาด ต่างตระหนักในความร่วมมือในการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การรับโอนภารกิจจัดการศึกษาจากหน่วยงานอื่น จำเป็นต้องมีการระดมทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดมาใช้ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นประชากรที่มีความสำคัญต้องได้รับการเตรียมความพร้อมเพื่อการศึกษาที่สูงขึ้นในอนาคต ให้เป็นผู้ที่มีความพร้อมทั้ง 4 ด้านด้วยวิธีการที่เหมาะสม จึงจะส่งผลดีต่อเด็กปฐมวัย และเกิดจากความต้องการของชุมชนที่ต้องการให้มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับ ถวิล สารใจ (2553 : 76-77) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย พบว่า สภาพการจัดการศึกษาได้ปฏิบัติตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปัญหาที่พบคือ ด้านอาคารสถานที่ยังไม่มีอาคารที่เป็นของตนเอง ขาดความรู้ความเข้าใจในนโยบายการจัดการศึกษา ความพร้อมของบุคลากรในการทำงาน และงบประมาณไม่เพียงพอ

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล (วัดฟ้าหยาด) ตำบลฟ้าหยาด อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ดังนี้

2.1 จำแนกตามอายุ พบว่า อายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อการดำเนินงาน แตกต่างกันในด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็ก ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร และด้านบุคลากรส่วนด้านการส่งเสริมเครือข่ายและด้านการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้เพราะทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง แม้ว่าอายุจะต่างกันแต่มีความคิดเห็นในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล (วัดฟ้าหยาด) เพื่อพัฒนาให้เด็กปฐมวัยมีความพร้อมทุกด้านเหมือนกัน

2.2 จำแนกระดับการศึกษา พบว่าระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า ระดับการศึกษาไม่มีผลต่อมุมมองการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือ ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยอย่างครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 มีความพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น สอดคล้องกับเบญจวรรณ ศรศรี (2557 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2.3 จำแนกตามตำแหน่งในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล (วัดฟ้าหยาด) พบว่า ตำแหน่งแตกต่างกันมีสภาพความคิดเห็นที่แตกต่างกัน โดยที่ผู้บริหารจะมีมุมมองในด้านการกำหนดนโยบาย ทิศทางการดำเนินงาน การบริหารงบประมาณซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญในการบริหารองค์กร ที่มีอยู่อย่างจำกัดให้คุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร ตลอดจนการกำกับดูแล พัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพมีคุณค่ากับองค์กร สอดคล้องกับ เบญจวรรณ ศรศรี (2557 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร พบว่า ตำแหน่งแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการศูนย์ฯในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ข้อเสนอแนะการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล (วัดฟ้าหยาด) ตำบลฟ้าหยาด อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ครูผู้ดูแลเด็กยังขาดทักษะในกรอบกรมเพื่อพัฒนาเด็กและขาดความเข้าใจในการจัดทำเอกสารทางวิชาการ งบประมาณบริหารจัดการไม่เพียงพอ สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่จัดหาให้ยังไม่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยอย่างครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน บุคลากรยังไม่เพียงพอ บุคลากรยังสับสนในหน้าที่ อาคารสถานที่ยังไม่ได้มาตรฐาน ขาดงบประมาณในการก่อสร้างและบำรุงรักษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ ทิพย์พิงค์ (2553 : 145) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา การปฏิบัติตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัด

สิ่งบุรี พบว่า ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการมีความแตกต่างกัน เนื่องจากในมุมมองของผู้ดูแลเด็กและผู้บริหาร ต่างเห็นว่าแนวทางที่เสนอให้ผู้บริหารสามารถแก้ไขได้เองโดยผู้บริหาร แต่ผู้บริหารกลับมองในทางตรงกันข้ามว่าปัญหาบางเรื่องหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถแก้ไขได้ทันที

ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล(วัดฟ้าหยาด) ตำบลฟ้าหยาด อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 เทศบาลตำบลฟ้าหยาด ควรมีอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ก่อสร้างได้มาตรฐานและเป็นสัดส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง เพื่อให้การบริหารจัดการด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม ได้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ไม่ต้องพึ่งสถานที่หรืออาคารของวัด หรือส่วนราชการอื่น

1.2 เทศบาลตำบลฟ้าหยาด ควรเพิ่มจำนวนบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก นอกเหนือจากผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลเด็ก เช่น แม่บ้าน เพื่อให้มีหน้าที่ดูแลรักษาความสะอาดภายใน และภายนอกอาคาร แม่ครัว เพื่อให้มีผู้ทำหน้าที่ปรุงอาหารให้กับเด็ก ทั้งนี้เพื่อให้ครูผู้ดูแลเด็กได้มีเวลาให้การจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กเล็กให้มีความพร้อมทั้ง 4 ด้าน มากขึ้น

1.3 เทศบาลตำบลฟ้าหยาด ควรมีการนิเทศติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อนำผลการนิเทศที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนางาน และพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้

1.4 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐและเอกชน ชุมชน หรือบุคคลอื่น ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา เช่น การผลิตสื่อการเรียนการสอน ในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การแสวงหาเครือข่ายเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชนให้มากขึ้น

1.5 เทศบาลตำบลฟ้าหยาด ควรส่งเสริมและพัฒนา ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ดูแลเด็ก และบุคลากรทางการศึกษา ให้ได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของท้องถิ่น ให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษารูปแบบการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้รับการถ่าโนนจากหน่วยงานอื่น เพื่อให้มีมาตรฐานตามเกณฑ์ที่มีประสิทธิผล

2.2 ควรศึกษาบทบาทของผู้บริหารท้องถิ่นกับการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิผล

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2549). พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2549). กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559). สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

ถวิล สารใจ. (2553). การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย. ค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.

เบญจวรรณ ศรศรี. (2557). การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

วรารักษ์ ทิพย์พิงค์. (2553). ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการปฏิบัติตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์